

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Land og By 2019

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Sangglad

Sangens Hus
Alle har en stemme

Daginstitution

Certificeret
2018

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendt-

gørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Børnehuset Land og By er en integreret institution beliggende på Nørrebro ved Guldborg skole og tæt på Assistens kirkegården.

Vi er en delvis udflytter børnehave som kører til det smukke naturrige område ved Mikkelborg, nord for Rungsted. Hjemme i byen benytter vi os af de mange skønne tilbud i nærområdet i form af legepladser og Byoasen som er Nørrebros eget lille åndehul.

Vuggestuen består af tre grupper fordelt på to etager:

2.sal Brumbazzer

1.sal Grinebider & Fjollehoveder

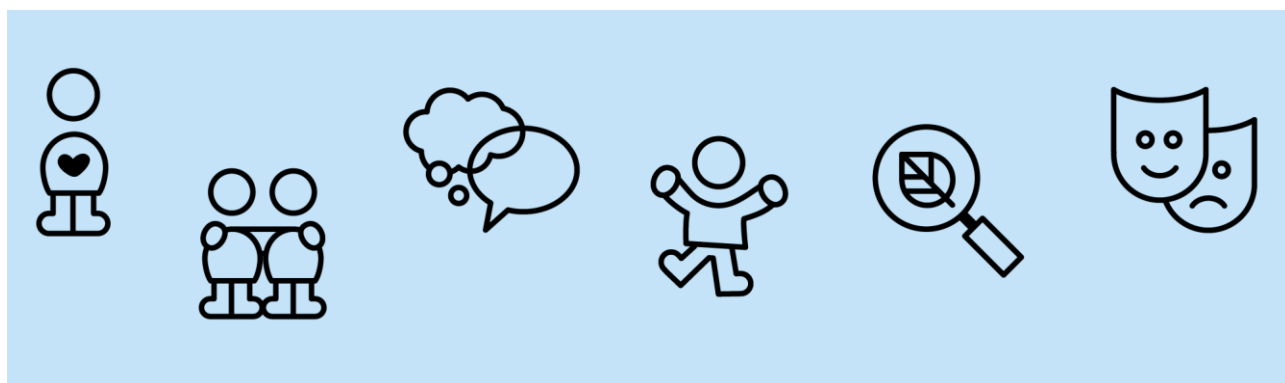
I **stueetagen** bor børnehaven, der består af fire grupper fordelt i teams af to:

Søstjerner og Konkyljer (Team Sø-Ko)

Tanglopper og Muslinger (Team Tang-Mus)

Hvert team har skiftevis to uger i byen og to uger på landet.

I september 2018 blev Land og By certificeret Sanginstitution. Efter et år med intensivt samarbejde med sangkonsulenter fra SangGlad var personalet godt på vej til at skabe en sangprofil til institutionen, hvor det overordnede mål er at sangen skal bidrage til det glade og kreative børneliv. Gennem vores stadigt udviklende sangsamlinger og overgangssange har vi skabt et fællessprog for hele huset som vi drager stor nytte af.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Praksisfortælling 0-6år

Det er eftermiddag og de sidste børn i huset er samlet i vores opsamler. En børnehavedreng uden tydeligt verbalt sprog, sætter sig ned sammen med 5 vuggestuebørn og klapper takten til husets SangGlad intro-sang. De små børn klapper med og en samling er gået i gang. Børnehavedrengen udtaler ikke navnene på de sange, de synger, men med klap, fagter og kropssprog, er alle børnene aktivt deltagende omkring den samme sang.

Land og By har gennem samlinger skabt et fællessprog i hele huset hvor alle, uanset alder og sproglige færdigheder, kan mødes og være en del af et fællesskab. De voksenstyrede samlinger kan skabe et rum for læring og dannelse ved blandt andet at omhandle emner som følelser, og hvor man øver at lytte til sine kammerater og vente på tur til selv at blive hørt. De børnestyrede samlinger danner rammen for et børne-fællesskab, hvor leg med roller giver det enkelte barn mulighed for, i samspil med andre, at eksperimentere og udvikle sig.

Kvaliteten af relationerne mellem børn og voksne er afgørende for, hvordan barnet lærer. De voksne er rollemodeller for børnenes dannelse. Vi har derfor et stort fokus på tætte anerkendende relationer, som er baseret på tryghed, tillid, gensidighed, ligeværd og positiv kommunikation. For at opnå dette foregår alt i øjenhøjde med børnene og uagtet barnets verbale formåen benytter vi 5-turtagninger og venter 10 sekunder på svar. Børnene skal føle sig set, hørt og anerkendt som de unikke mennesker de er, og børnene skal opleve at tilhøre et positivt fællesskab, hvor der også er plads til forskellighed og individualitet.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

”Godmorgen”

I Land og By bliver alle, store som små, budt velkommen af personale og kammerater. Det giver en grundlæggende følelse af at blive set og skaber de trygge rammer, der skal til for at man kan trives og udvikle sig.

Hele husets arbejder med strukturen ”Fire farver”, hvor hver farve indikerer opgaven (Rød: fordybet aktivitet, Blå: understøtter aktiviteten med et overordnet opsyn på børnegruppen, Grøn: forberedelse og Gul: praktiske opgaver) og på stuens ugeplan fremgår det, hvilken opgave den voksne skal varetage og sammen med hvilke børn. Denne forudsigelighed og tydelige opgavefordeling skaber ro blandt de ansatte som forplanter sig hos børnene og giver et godt udgangspunkt for et trygt læringsmiljø.

Land og By bestræber sig på hvert år at undersøge børnenes miljø ud fra institutionens ITERS- og ECERS-rapport. Børnemiljøvurderingen giver personalet et indblik i livet i børnehøjde i de aktuelle rammer. I starten af 2019 har hele vuggestuen indrettet sig med lege- og læringszoner, så børnene ved hvor de kan lege med hvad (eks. en dukkekrog, et konstruktionshjørne afgrænset af et tæppe, køkkenområde etc.). Børnehaven følger trop med denne indretning over de næste par måneder.

Vores hverdag er præget af mange rutiner og gentagelser og som et led i vores Sangprofil har vi lavet ”overgangssange” der går igen i hele huset og skaber genkendelighed og tryghed for børnene. Vi synger blandt andet når vi skal have overtøj på i garderoben (indhold og melodi er årstidsbestemt), når vi skal køre med elevatoren, gå op/ned ad trapperne, inden lur (i vuggestuen) osv. Børnehaven har indført ”Busradio” i udflytterbussen, så hver dag starter med en velkomst og sange. Personalet oplever at disse rutiner og gentagelser skaber trygge rammer, hvor læring og udvikling får god grobund.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Land og By bruger ugeplaner på alle stuer som giver forældrene et indblik i det daglige pædagogiske arbejde og en føling på, hvad deres barn foretager sig i dagligdagen og sammen med hvilke andre børn. Det åbner for en fortsat dialog om barnets aktivitet den pågældende dag og skaber samtidig forudsigelighed og tryghed.

Minimum én gang om året tilbydes forældregruppen en individuel ”Trivselssamtale”, hvor barnets trivsel i institutionen og hjemmet gennemgås og eventuelle handleplaner for at fremme trivsel/udvikling i dagligdagen udarbejdes. Personalet benytter TOPI, et trivselsvurderingsmateriale.

Én gang om året afholdes der forældremøde, hvor der bl.a. er valg til Forældreråd og informationer om institutionen generelt. På de respektive stuer tales der om børnegruppens trivsel og dynamik og hvilke tiltag der vil ske i den næstkommende periode. Her er der rig mulighed for forældreindflydelse på børnenes hverdag og særlige aktiviteter.

Personalet lægger dagligt billeder ud på app'en KBH-Barn for at dokumentere barnets og børnegruppens aktivitet/frie leg. Vi oplever det skaber en god sammenhæng mellem institution og hjemmet, når forældrene kan starte en samtale med deres barn om den aktivitet de har lavet den pågældende dag; især hvis det kan være lidt svært for barnet at huske hvad der er sket.

Praksisfortælling vuggestue 0-2år

”Hej skat, har du haft en god dag?”

”Ja”, svarer barnet. ”Har du lavet nogle spændende ting sammen med dine venner?”

”Nej”, svarer barnet. ”Jeg syntes ellers jeg så et billede af dig sammen med A. og M.ovre hos gederne.”

”JA”, svarer barnet begejstret og fortæller videre; ”Jeg aede en ged og gav den noget at spise. Bagefter gik vi over til hønsene.”

Derudover laves der løbende udstillinger i huset, enten i samarbejde med børnene (primært børnehaveregi) eller af personalet (primært vuggestueregi), hvor særlige projekter vises frem eller et forløb bliver dokumenteret med billeder og materiale fra ugens gang.

Hver anden/tredje måned sendes der Nyhedsbrev ud for de respektive stuer, hvor der fortælles om emner som fødselsdage, nye børn, børnegruppens dynamik osv. Slutteligt afholder vi årligt Bedsteforældredag, Forældrekafe, Plantedage (plant en blomst på vores legeplads), Sommerfest og Julehygge.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Alle børn har ret til positiv voksenkontakt og omsorg og i Børnehuset Land og By skal der være fællesskaber der rummer alle børn på en anerkendende og respektfuld måde. Det er personalets opgave at tage hensyn til det enkelte barns behov og forudsætninger, så alle børn får mulighed for at opleve trivsel, udvikling og læring. For at opretholde et skærpet syn på barnets trivsel benytter personalet TOPI, et trivselsvurderingsmateriale, hvor alle børn vurderes 2 gange om året.

Vuggestuepersonalet har erfaret lege- og læringszonerne som et godt redskab til at observere, hvad de enkelte børn er optaget af og dermed lettere kunne følge deres spor. Zonerne skaber mulighed for at få barnet til at fokusere på enkelte legeremedier, skabe leg og dialog heromkring og ikke mindst inddrage en lille gruppe af de andre børn til at skabe et børnefællesskab. Zonerne mindsker forstyrrelse fra andre tilbud af legetøj og åbner for muligheden for et fokus på det fælles tredje.

Praksisfortælling vuggestue 0-2år

En pige på 1.8 år deltog ikke i stuen sangsamlinger. Hun trak sig fysisk væk fra kredsen og nogle dage ind i rummet ved siden af. Efter flere måneder med gentagelser af stuens samlinger er pigen nu begyndt at være aktivt deltagende ved at sætte sig i midten af rundkredsen og rejse sig op for at danse til visse sange.

Hele husets personale bruger vores SangGlad samlinger som samlingspunkt for hele gruppen, hvor alle kan deltage med de ressourcer man har. Uanset om man har udfordringer med sprog, kropslig bevægelighed, koncentration eller andet, er man en del af fællesskabet på sine helt egne præmisser. Sangsamlingerne, og samlinger generelt, bruger personalet til at åbne op for dialog med børnene omkring følelser, forskelligheder (hvem er jeg, hvem er du, hvad kan jeg, hvad kan du) og særligt i børnehaven ser personalet en samhørighedsfølelse blandt hele børnegruppen, når børnene på eget initiativ afholder samlinger, der kan inkludere hele stuen.

Personalet har desuden en løbende dialog med stuekolleger og sparrer med kolleger i huset. Hvis der er grund til yderlig bekymring og undersøgelse, inddrages leder og eventuelt det tværfaglige team, hvor en lille handleplan udarbejdes i samråd med forældrene.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Dagtilbudsloven står der, at Dagtilbuddet i samarbejde med forældrene og skole skal sikre en god sammenhængende overgang fra dagtilbud til fritidstilbud og skole, ved at udvikle og understøtte børnenes grundlæggende kompetencer og lysten til at lære.

I 'Stærkt samarbejde' har vi indgået nogle aftaler som vi arbejder ud fra for at give børnene den bedst mulige overgang fra børnehave til skole. Det hele starter med at vi opretter en skolegruppe i september måned og som kører til og med april. I denne periode arbejder vi blandt andet med TROM som er en del af konceptet 'Fri for mobberi'.

TROM står for Tolerance, Respekt, Omsorg og Mod. Vi arbejder blandt andet med TROM i 'Fri for mobberi' i forbindelse med de planche kort der findes i materialet, hvor børnene skal tale frit om hvad de ser på billedet. Den voksne stiller løbende spørgsmål til billedet og man kan ikke svare forkert, da man blot fortæller hvad man ser.

Vi arbejder også med hjælpevenner. De store hjælper de små og dette giver dem mulighed for at udvise omsorg, respekt og tolerance over for de små som har brug for hjælp, for eksempel i trafikken, i garderoben mm. Vi arbejder på at gøre dem til nogle rigtig gode kammerater.

Vi arbejder også med at kunne holde på en blyant, klippe med en saks, former, farver, tal og bogstaver. Vi tager på ture ud af huset, på museum, biblioteket osv. Vi leger regellege, vi synger sange, vi giver hinanden massage og en masse andre ting som er med til at ruste dem til deres tid i skolen.

I 'Stærkt samarbejde' er det også blevet besluttet at der skal overføres en genkendelig ting fra børnehave til skolen og da skolen allerede synger Kaj og Andreas "Vennesang" på første skoledag var det oplagt at benytte denne sang som bindeled.

I oktober måned afholder vi en skoleparathedssamtale. I app'en KBH Barn ligger der et overdragelses dokument som både forældre og pædagoger udfylder på forhånd og efterfølgende sammenligner de eventuelle udfordringer der skal arbejdes på samt de positive som vi ønsker mere af. Der ydes en indsats i både hjemmet og i institutionen og på det opfølgende møde i januar evalueres der. Forældrene skal godkende overdragelsesdokumentet og senest i marts måned sendes dette til skolen.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Børnehuset Land og By inddrager ofte lokalmiljøet som et led i at udvide børnenes verden uden for institutionen. Vi benytter gerne Byoasen, hvor vi ud over mødet med bondegårdsdyr, også har fået tildelt et kolonihavehus. Vi går ofte på tur til forskellige offentlige legepladser, Assistens kirkegården, biblioteket, søerne og Fælledparken. Inddragelsen af lokalmiljøet sker enten i forbindelse med vores arbejde med forskellige temaer i huset eller som et led i diverse særlige aktiviteter fra Åben dagtilbud.

Særligt vuggestuen bruger lokalmiljøet i forbindelse med vores Sangprofil, hvor vi ugentligt har Pop-up sangsamling forskellige steder (kirkegården, Sankt Hans torv, Byoasen og andre åben pladser) samt fast ugentlig aftale med et demenscenter.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi arbejder med at indrette det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø ud fra børnenes perspektiv og tager derfor udgangspunkt i de årlige Børnemiljøvurderingsrapporter. Legetøj og rekvisitter skal være synlige og tilgængelige for børnene og for at gøre læringsmiljøerne tydelige for børnene har vi i vuggestuen indrettet os med læringszoner; konstruktionszone, læse/afslapningszone, dukkekrog, køkken etc. Zoneopdelingen gør det lettere at skabe plads til vild leg et sted og samtidig ro og fordybelse et andet sted. Børnene ved, hvor de skal gå hen for at opnå de forskellige tilbud.

Efter en succesfuld evaluering af ændringerne i vuggestuen, følger børnehaven trop og indretter stuerne med læringszoner.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børnehuset Land og By vil vi gerne tilgodese det enkelte barns behov ud fra de rammer vi har og i den frie

leg får de lov til at være medskabere af egne læreprocesser. Det er i relationen med et andet menneske, at barnet formes og udvikler sig.

Alsidig personlig udvikling handler om at støtte børn i, at de bliver "sig selv", og at børn kan erfare, at "jeg er mig" i mødet med andre i hverdagens pædagogiske indhold.¹

Praksisfortælling vuggestue 0-2år

Stuens tre ældste piger (alle 2 år gamle) leger skovtur på det runde tæppe på stuens gulv. De taler og griner sammen. En lidt yngre dreng begynder at finde mad-ting i legekøkkenet og går frem og tilbage flere gange for at give pigerne ny mad til deres leg. Pigerne siger tak. Efter 6-7 ture frem og tilbage, finder han noget mad til sig selv og sætter sig på tæppet. Han bliver med det samme inkluderet i legen og de fire børn leger længe sammen.

Den voksnes tilbagetrukne rolle gør det muligt for barnet selv at skabe succes i relationen med andre og dermed få udvidet erfaringsverdenen.

I de mindre grupper er fokus på samspil og relationer på tværs af gruppen så børn får øje på hinandens og egne positive ressourcer i samspillet. I dagligdagens aktiviteter, eksempelvis i mindre grupper af børn, er et fokus på at understøtte samspil og tilknytning mellem børn og personalet. Særligt gennem vores sangsamlinger ser vi dette samspil udvikle sig og give børnene en lyst til at udfordre sine egne evner i fællesskabet;

Praksisfortælling vuggestue 0-2år

En dreng ca. 1,7 år, sætter sig på madrassen og begynder at slå på sine lår. De andre børn der er i gang med at lege, får øje på og hører drengen, og sætter sig hen til ham og begynder også at slå på lårene. De voksne sætter sig hos børnene og alle begynder at synge velkomstsangen. Sådan startede den dags morgensamling.

I Land og By arbejder personalet anerkendende og ser barnet som en kompetent medspiller i eget liv. Vi møder barnet i øjenhøjde med respekt, omsorg og tiltro til barnets udviklingspotentialer uanset køn, social og kulturel baggrund.

Praksisfortælling børnehave 3-6år

Vi har gennem længere tid haft særligt fokus på et barn og spisesituationer, hvor barnet ikke vil smage på institutionens mad. Personalet har givet plads til leg med maden, smurt mad ud i hovedet, lavet forsøg med maden og generelt tilbudt det daglige måltid, men så ingen forandringer. Til trods for de manglende synlige succeser, fortsatte personalet med at tilbyde maden og undersøgte den med nysgerrighed. Efter længere tid uden fortsat synligt resultat, begyndte barnet at smage på alt der bliver serveret, i flere tilfælde med succes, og kan nu lide meget af maden.

Personalet vil ikke tvinge børnene til at spise, men tilbyder dagens måltid. Vi mener det giver børnene en følelse af medbestemmelse og anerkendelse af, at der er en usikkerhed plantet i barnet omkring måltider. Barnet bliver set og mødt dér hvor det er og med en åbenlys respekt kan der skabes tryghed og dermed grobund for nysgerrighed og udvikling.

Personalet er motiverende rollemodeller, der skaber mulighed for at alle børn i et trygt vuggestuemiljø, udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer. Dette styrker vi gennem dagligdagens aktivi-

¹ Kjær, Alice "Jeg er mig". Dafolo

teter i rutinesituationer hvor vi f.eks. opfordrer til selvhjulpenhed, medbestemmelse under samling, og positiv guidning i nye/udfordrende situationer.

I børnehaven skal der indrettes legezoner/læringszoner og eventuelt med en fast voksen tilknyttet. I legezonerne kan vi få et indblik i børnenes forskelligheder og deres personlige udvikling og vi kan tilbyde lige mulighed for deltagelse uanset alder, køn eller kulturel baggrund.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børnehuset Land og By er social udvikling et vigtigt element i barnets generelle trivsel og udvikling. Barnets sociale kompetencer udvikles i mødet med andre børn og voksne, og hverdagsrutiner påvirker og giver tydeligt fællesskabsfølelsen og samhørigheden.

Praksisfortælling vuggestue 0-2 år

Hver dag gennemgår stuen personale og børnene, hvem der er mødt op den pågældende dag, hvem der er fraværende og hvorfor. Dette gøres ud fra en lille hjemmelavet bog med billeder af alle børnene. En dag sidder tre af stuens ældste børn i hyggehjørnet. En pige tager bogen frem og begynder selv at sige højt, hvem der er på billedet. Herefter begynder hun at spørge de to andre børn, hvem det er på billedet og hvor de er henne.

Vi understøtter den sociale udvikling gennem planlagte aktiviteter i mindre grupper og ud fra vores årshjul. De mindre grupper er med til at opbygge fællesskaber og sociale relationer, hvor barnet får mulighed for at prøve sig selv og andres grænser af, give udtryk for følelser, udvikle empati samt lære at forhandle i lege-

Med en anerkendende tilgang guider og støtter personalet børnene i deres fællesskaber, så det enkelte barn lærer at forstå egne, men også andres perspektiver i forskellige situationer. Vi understøtter de børn

som kan have vanskeligheder med at indgå i sociale relationer, ved at lave mindre fællesskaber, hvor det er vores opgave at fremhæve barnets ressourcer så de opleves som værdifulde. Alle børn har ret til at være en del af fællesskabet, føle sig værdifuld i gruppen og blive mødt med positiv voksenkontakt.

Legen er det vigtigste element i børnenes sociale udvikling. Det er her deres verden bearbejdes, omverdenen forstås, der udforskes og eksperimenteres og dannelsen starter. Børnene spejler sig i hinanden og deres observationer af legene danner grobund for en forståelse af de sociale spilleregler. For personalet er børnenes frie leg en høj prioritet, da det giver god mulighed for at observere dynamikken i gruppen og det enkelte barns sociale kompetencer, så vi ved hvordan vi bedst muligt kan hjælpe både individet og gruppen på vej i udviklingen.

Samtaleemner som "Hvad er en god kammerat" er ofte noget der bliver snakket om, hvor børnenes egne ideer og tanker omkring emnet kommer i spil. Generelt, men også i rutine situationer, bestræber vi os på at få børnene til at hjælpe hinanden, hvilket vi også oplever de er særligt gode til, både hvis nogen er ked af det, men også når en sko eller en jakke driller. Dette er med til at få børnene til at vokse og deres selvværd og selvtillid højnes, samtidig med at det styrker de relationelle bånd.

Derudover arbejdes der i børnehaven med "Fri for mobberi", hvor vi særligt er optaget af at dem man rører mobber man ikke.

Praksisfortælling børnehaven 3-6år

Hver formiddag er der samling for hele stuen. Alle børn sidder med i rundkredsen, men det er tilladt at være passiv ift. deltagelse, hvis man har behov for det. Alle samlinger starter med en 'kammerunde', hvor et barn krammer sidekammeraten, der herefter sender krammet videre og videre osv. indtil alle har modtaget og afgivet et kram. Flere børn siger lyden 'Mmmmm' mens de krammer og en formiddag spørger den voksne ind til denne lyd.

"Hvad sker der, når du siger denne lyd?". Barnet svarer: "Det er fordi min hjerne lyser."

Den voksne fortsætter: "Hvordan kan det være din hjerne lyser?", hvortil barnet svarer: "Det er fordi når noget føles rar."

Vores sang profil skaber også et helt særligt fællesskab, som afspejler sig i overgangene mellem vuggestue og børnehave. Vi arbejder fælles med mange af de samme sange, som gør overgangen, men også adgangen til fællesskabet nemmere for børnene. Hertil arbejdes der i sangsamlinger med følelser, stemninger mm., som er med til at skabe empati hos børnene. For eksempel så snakkes der om følelser i forbindelse med sangene, hvor vi med stemme og mimik viser hvordan man ser ud hvis man er glad, sur, ked af det og ligeledes hvordan man kan lyde. Dette kan give børnene mulighed for bedre at forstå følelser, men også at afkode andres, når vi sammen filosoferer ud fra et fælles ståsted.

Vi har forskellige forældre traditioner i land og by i form af forældre kaffe/morgenmad, sommerfest og jule gløgg. Dette kan skabe sammenhørighed mellem institution og hjem, samtidig med at børnene får et bedre kendskab til familiekonstellationer og båndene mellem familie, venner og institutionen kan styrkes.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Hele huset er struktureret så børn tilbydes aktiviteter i mindre grupper, hver dag. Dette understøtter at alle børn opnår erfaringer med at sprogliggøre og kommunikere tanker, behov og ideer.

Personalet har fokus på sprogstrategier og egen rolle i aktiviteterne som eksempelvis at følge børnenes interesse, fem turtagninger i dialogen (udvider dialogen), og stille åbne, undrende spørgsmål.

Praksisfortælling børnehave 3-6år

I team Sø-Ko har vi over en periode fortalt børnene historier om rumpenisserne og at de holder øje med om vi er gode venner og ordentlige ved hinanden. Børnene har i den forbindelse fået forklaret at man skal bruge sit gode hjerte og hjælpe de andre.

Efter at de voksne har italesat dette over for børnene har vi oplevet at børnene selv er begyndt at håndhæve dette og minde hinanden om at være en god ven og bruge det gode hjerte som rumpenisserne har fortalt vi skal. Og efter at have observeret dette er vi nu begyndt at få fortællinger fra forældrene som oplever at deres børn har taget rumpenisserne med i samtalen derhjemme og ligeledes fortæller om at man skal huske det gode hjerte.

Da personalet er rollemodeller for dialog og samtaler er vi opmærksomme på at møde børnene med respekt og omsorg i dagligdagens dialoger, da sproget blandt andet danner grundlag for barnets sociale rela-

tioner, eget selvbillede samt nysgerrighed på omverdenen.

Personalet benytter hverdagens situationer til at indlede samtaler med en lille gruppe børn. Det sker både når vi går tur og rundt om bordet til måltidet. Her er det oplagt at tale med børnene om, hvad de har lavet om formiddagen, i weekenden eller andre spændende emner, der optager børnene. Dette er samtidig en øvelse for børnene i at lytte til hinanden og vente på tur til selv at fortælle. Når der opstår konflikter mellem børnene bruger vi disse situationer til at øve børnene i at fortælle hinanden, hvordan det føles når man bliver slået eller frataget et stykke legetøj.

Praksisfortælling vuggestue 0-2år

På stuen øver vi at børnene skal fortælle de andre når noget gør ondt eller hvornår man bliver ked af det. En dag opstår der en konflikt mellem to børn, der sidder i sofaen. Inden den voksne når at spørge ind til situationen siger den ene pige: "Nej stop. Jeg kan ikke lide det. Jeg bliver ked af det". Det andet barn svarer "Okay" og de fortsætter med deres leg.

Vi oplever at de ældste børn kan nu selv give udtryk for følelser uden voksenindblanding og det giver børnene mere selvstændighed i deres verden.

Land og By drager stor nytte af vores sangsamlinger til at inkludere alle børn i et sprogligt fællesskab. Vi bruger både ord og fagter, hvilket gør det muligt for alle at deltage på egne præmisser. Personalet bruger sangene som en åbning til dialog omkring blandt andet farver, følelser og ordenes betydning.

Gennem personalets uddannelse i SangGlad har vuggestuen primært benyttet disse samlinger til dialoger med børn. Eftersom dette nu er en implementeret del i hverdagen, ønsker vi at genoptage en mere systematisk planlagt dialogisk læsning med små grupper af børn.

I børnehaven har personalet planlagt dialogisk læsning en gang om ugen med mindre grupper.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I børnehuset land og by er læring gennem kroppen prioriteret højt.

Forskning viser at læring med kroppen forrest er med til at styrke børnenes kognitive, sociale og sproglige udvikling. Vi arbejder løbende med kroppen over hele året, men i april, maj og juni er kroppen et særligt fokus i vores årshjul.

Vi benytter meget naturens elementer i arbejdet med kroppen, hvor ture ud af huset, samt brug af egne og lokalområdets legepladser især er en del af hverdagen, hvor børnenes forskellige sanser stimuleres og børnene udfordres i naturens forskellige elementer.

Børnenes sanser er hele tiden i spil, hvor vi igennem aktiviteter som forhindringsbaner, motorik, sang og bevægelseslege udfordrer dem, så de oplever en bevægelsesglæde. Vi er opmærksomme på at følge barnets spor, så dette kan benyttes i de planlagte aktiviteter. Temaet Krop, sanser og bevægelse slutes af med et årligt planlagt mini OL i børnehaven.

Praksisfortælling børnehaven 3-6år

Jeg oplevede en pige, som havde udfordringer motorisk både vestibulært og kinæstetisk. Jeg startede med at lave en forhindringsbane, hvor vi øvede os i at gå på line, rulle, lave koldbøtter, hoppe etc. Vi arbejdede

med de samme øvelser flere gange om ugen. Efter noget tid så jeg en mere selvsikker og glad pige, der selv begyndte at lave forhindringsbane med vennerne. Hun havde heller ikke brug for de voksnes hånd mere.

Vi bruger meget kroppen som element i forhold til vi er en sangprofilsinstitution. Vi laver mange sanglege, som er en kombination af det fin og grov motoriske. Vi bruger kroppen som en måde at kommunikere sangene på i sang samlinger, hvor en kropsliggørelse med en kombination af fagter, forskellige stemmer, samt tempo, er med til at skabe en bred forståelse af forskellige begreber som for eksempel vejret, hvad er det, hvordan føles det og hvordan opleves det, som bidrager til en kropsbevidsthed og en bredere forståelse af begreberne hos børnene.

Vi benytter os en såkaldt pædagogisk bagdør, så børnene har mulighed for at deltage uanset forudsætning for deltagelse. Det er helt okay at være observerende, da dette også er en læring for børnene, hvor de har mulighed for at spejle sig i hinanden, og observationerne fra barnet kan motivere det til at være deltagende.

Vi bruger rutine situationer som et element i arbejdet med kroppen, hvor børnene er deltagende i dagligdagens gøremål, som for eksempel borddækning og oprydning efter måltidet, dette er med til at styrke børnenes selvværd og selvtillid.

Der arbejdes med selvhjulpethed i rutine situationerne hvor børnene selv lærer at tage tøj af og på når vi skal på legepladsen eller børnene skal puttes og skiftes. Disse erfaringer er med til at øge børnenes kropsbevidsthed samt, selvtillid og selvværd. Personalet er nærværende i situationerne så børnene guides og hjælpes.

Vi har fokus på hvad børnene er optaget af og er nærværende omkring dem i deres egne lege, så vi kan guide, støtte og stille de redskaber børnene har brug for, til videreudvikling af legen til rådighed. Børnenes leg ses som værdifuld og ved at følge deres spor, kan vi støtte op om børnenes egen fantasi og deres levede verden.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnehuset Land og By er en delvis udflytterbørnehave og vi ønsker at alle børn får erfaringer med naturen som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske og undersøge. Vi bestræber os på at alle ansatte skal kende til og kunne benytte vores udflytterdel. Vi har et fremtidigt mål om at vuggestuen skal på regelmæssige besøg, så alle institutionens børn oplever både strand og skov i hverdagen.

Vi vægter højt at være ude hele året rundt i alt slags vejr så børnene får erfaringer med naturen under forskellige årstider og vejrforhold. I hele institutionen har vi fokus på et læringsmiljø hvor børnene har mulighed for at observere og aktivt undersøge blandt andet vejrfænomener og naturens mange elementer og spor.

Praksisfortælling børnehave 3-6år

En dreng i børnehaven er rigtig glad for at kigge på snegle. Han sidder helt betaget og ser hvordan sneglene kravler hen af jorden og observerer, at når sneglene bliver forskrækket gemmer de sig i deres sneglehus. Pædagogen får øje på drengen og spørger om de ikke skal skrive tal på sneglenes sneglehus, så drengen kan genkende de snegle han har fundet og følge dem rundt ude i haven.

Hvert forår har vi en Plante-dag hvor alle børn (sammen med forældre eller bedsteforældre) medbringer og planter en blomst, krydderurt eller andet i plantekasser rundt omkring på legepladsen og henover sommeren er med til at vande og passe på dem. Det er med til at danne grund for samtaler om planteliv, blomsterarter og spisemuligheder.

Praksisfortælling vuggestue 0-2år

En voksen og to vuggestuebørn er på vej til legepladsen. Da de når plantekasserne i krydset Guldbergsgade og Sjællandkendesgade stopper drengen op. Han plukker et blad og dufter til det. Han putter bladet i munden. Det andet barn siger "Ad". Han kigger på hende og siger: "Mmmm mynte". Han putter et blad i munden på hende og siger det smager godt. De kommer over på legepladsen og går begge direkte til plantekassen, hvor de ser om de kan finde flere mynteblade.

I Land og By vægter vi også udelivet højt inde i den støjende storby. Vi bruger vores legeplads til at lege i alt slags vejr så børnene kan stifte bekendtskab med årstidernes skifte og det vejr det måtte bringe med sig. Vi inddrager vores sangprofil og synger sange om vejret ud fra de 4 årstider, hvilket bidrager til en større forståelse for vejrfænomener for børnene; eksempelvis når vi til Pop-up sang sidder på kirkegården og synger "Blæsten kan man ikke få at se", mens vi mærker hvordan blæser tager fat i håret og måske kilder på kinden.

I den nære fremtid vil personalet arbejde på at få en fælles afklaring af natursynet i vores institution og finde gode rammer for tilgangen til naturen. Vi vil blandt andet drøfte:

Hvad vil vi bruge naturen til?

Hvordan skal vi behandle den?

Og i hvilken grad vil vi udnytte den?

Børnene skal have kendskab til naturens værdi og fælles bevidsthed om vores verden.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I vuggestuens hverdag sættes aktiviteter i gang der stimulerer sanserne, fantasien og kreativiteten i et æstetisk børnemiljø. F.eks. prøver børnene at male med forskellige redskaber – pensler, ruller, fingre, grøntsager etc., de smager sure citroner og planter kernerne; alt sammen som en del af en skabelsesproces.

I børnehaven har vi større og længerevarende kunstprojekter og vi inviterer kunstnere ind i huset til at vise os nye metoder til at skabe noget sammen. Vi har for eksempel lavet ”Kunst med skrald” og vi har lavet interaktive danseforestillinger med Dansehallerne; alt sammen som en del af en skabelsesproces.

Praksisfortælling børnehave 3-6år

I børnehaven havde vi et barn der ikke er med i kreative projekter da han havde en oplevelse af ikke at kunne finde ud af det. Han kunne ikke holde på en blyant eller klippe med en saks.

Sammen med sin gruppe på stuen er han med til at kunstforløb hvor han flere gange giver udtryk for at han har det svært, men pædagogen og kunstneren bliver ved med at fortælle ham at det han laver er flot og fremhæver ham positivt overfor både ham selv, de andre børn og hans forældre.

Dette har medført en stor forandring i hans syn på sig selv og derved også på den måde han bruger kreati-

ve materialer, og nu holder han korrekt på en blyant og kan klippe med en saks.

De voksne er opmærksomme på forskellige behov blandt børnene, og således har de mulighed for at deltage aktivt eller som tilskuere i aktiviteterne. Den voksnes engagement er vigtig da det smitter af på børnenes virkelyst. Børn skal opleve nye sider af sig selv og det er de voksnes ansvar at give dem denne mulighed.

I institutionens årshjul har vi et særligt fokus på Kultur, æstetik og fællesskab i november og december måned. Her arbejder vi primært med julegaveværksted og har generelt fokus på jul som tradition.

I Børnehuset Land og By bruger vi også vores sangprofil til at inddrage børnene i en skabelsesproces, der kan styrke fællesskabet på tværs af stuerne.

Praksisfortælling vuggestue 0-2år

Vuggestuen laver et fællesprojekt der hedder 'Rytmeværksted'. Tanken er at vi gennem en hel uge sammen skal skabe små rytmeinstrumenter. Vi bruger naturen til at finde slag- og rasleredskaber i form af pinde og småsten og grene med tørre blade på. Vi maler på metaldåser i forskellige størrelser og finder paprør til småstenene. Hele denne proces kulminerer i en stor fællessamling for alle vuggestuens børn og personale.

Den kultur vi allerede nu har skabt og stadig udbygger, forsøger vi at dele ud af i vores lokalmiljø ved blandt andet at gå til Pop-up sang, synge på demenscenter, optræde til "Pladsfest" foran Guldberg skole osv. Vi som voksne går forrest som rollemodeller og viser børnene at det er okay at stille sig frem foran andre mennesker.

Institutionen tilbyder desuden forskellige kulturelle oplevelser i form af forskelligartede ture ude af huset til blandt andet Byoasen, museer (primært børnehaven) og biblioteket.

Kulturelle baggrunde, normer, traditioner samt forskellige værdier er en vigtig del af barnets udvikling af identitet, dannelse og tilhørsforhold. Derfor er det et grundlæggende ønske at respektere og facilitere aktiviteter og tilbud der skaber fællesskab og har værdi for den enkelte og dens familie. I Land og By ser vi vores samlinger som en oplagt aktivitet til at høre om børnenes traditioner hjemme, hvilket åbner op for en samtale om forskelligheder. Dialogen omkring kulturer, traditioner og aktiviteter i weekenden giver børnene en bredere forståelse af omverden, mangfoldighed og forskellige måder at gøre tingene på.

Personalet i Land og By har et ønske om at skabe et udklædningsrum, hvor børnene får mulighed for at prøve sig selv af med eksempelvis masker på. Vi vil gerne blive bedre til at inddrage flere kulturer i hverdagen og for eksempel lave et projekt "Verdenskøkken", hvor forældre fra de forskellige kulturer laver mad til gruppen.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringsskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

I Børnehuset Land og By har alle pædagoger skemalagt ”Pædagogisk arbejde”, hvor der både forberedes, evalueres og reflekteres.

Der afholdes stuemøder, teammøder, pædagogmøder på tværs af vuggestuen, koordinatormøder samt personalemøder, hvor blandt andet aktiviteter, projekter og fremtidigt samarbejde på tværs kan planlægges

og evalueres.

Personalet benytter SMTTE modellen til at dokumentere og evaluere aktiviteter og tiltag

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Dette punkt er under udarbejdelse da institutionens leder og personale i skrivende stund ikke er blevet uddannet til Faglige Fyrtårne.

Dele af personalet er startet på kursus i Legekunst, hvor metoden er aktionslæring og ydermere arbejder ledelsen på at hele personalegruppen skal have ICDP-kurser, hvilket kan få indflydelse på vores fremtidige evalueringskultur i huset.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluering af pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud

